

Vestiging in beeld.

Pedagogisch werkplan
van onze vestiging voor
gespecialiseerde groepsbegeleiding
bso

[2026]

Inhoud:

Vestiging in beeld.

Inleiding.

- Pedagogisch Kompas in het kort

Nuttige informatie: van dagindeling tot basisgroepen.

- Eigenheid van onze vestiging
- Onze vestiging
- Basisgroepen
- Beroepskracht-kindratio (BKR)
- Hbo-stagiaires

Opvoeden doen we samen.

Met ouders

- Kennismaken en wennen
- De mentor
- Elkaar informeren
- Samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen

Door groepsmanagement

- Gedifferentieerd werken
- Beredeneerd en methodisch werken
- Teamwerk
- Samen kinderen volgen
- Naar een andere groep
- Signaleren van bijzonderheden
- Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen
- Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

Met andere organisaties

- Samenwerken met het onderwijs
- Samenwerken met andere organisaties

In een rijke uitdagende omgeving.

- Indeling van de ruimte
- Inrichting van de hoeken en plekken
- Geordend materiaal
- Buitenruimte
- Duidelijkheid voor ieder kind

Met ruimte voor initiatief.

- Vrij spel en uitnodigende activiteiten
- Eten en drinken
- Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Altijd in dialoog.

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

- Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt
- Extra opvang afnemen
- Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach
- Bijzonderheden van onze vestiging en gemeentelijke eisen

Bijlage 1. De ontwikkelingsgebieden op een rij

Bijlage 2. Activiteiten domeinen

Bijlage 3. Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

Bijlage 4. Begrippenlijst

Bijlage 5. Gebruikte literatuur

Vestiging in beeld.

Pedagogisch werkplan van onze vestiging voor buitenschoolse opvang (bso+)

Naam locatie: Kluppluz Maximiliaanstraat
Adres locatie: Maximiliaanstraat 2a, 5616 EP Eindhoven
Op onze locatie is de leidinggevende: Marion Doreleijers
Zij krijgt leiding van: Naomi Ceron

Waar in dit pedagogisch werkplan 'ouders' staat, kan ouder(s)/verzorger(s) worden gelezen. Waar 'zij' staat, kan 'hij' of 'die' worden gelezen.

Inleiding.

Dit pedagogisch werkplan is bestemd voor iedereen die benieuwd is naar onze vestiging – van ouders en verzorgers tot medewerkers van de GGD. Voor onze eigen pedagogisch professionals is het een naslagwerk. Het pedagogisch werkplan beschrijft de sfeer op onze vestiging én de manier waarop we voldoen aan de wettelijke pedagogische eisen.

Het pedagogisch werkplan *Vestiging in beeld* ligt in het verlengde van het *Pedagogisch Kompas*, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG.

Pedagogisch Kompas in het kort

Kinderen zijn ontdekkers, onderzoekers, kunstenaars, kunstmakers, wetenschappers en handarbeiders – alles is in aanleg aanwezig. En elk kind is uniek. Geboren met een eigen aard, karakter, aanleg en talenten. Het is aan ons om die te zien, om ieder kind in beeld te hebben. Wij willen alle kinderen veel verschillende ervaringen bieden waardoor ze steeds een volgende stap kunnen zetten op hun ontwikkelpad. Elke dag weer.

We leren de kinderen kennen door goed naar ze te kijken en te luisteren. Voelt het kind zich goed (welbevinden)? En is de betrokkenheid hoog? Dat zijn de vragen die ertoe doen.

De antwoorden geven ons onmiddellijk feedback over onze inzet en de interactie met de kinderen. Doen we de goede dingen? We zien het direct: welbevinden en betrokkenheid zijn de graadmeters. Zowel voor een individueel kind als voor de groep. Dagelijks stimuleren we het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen met vier pijlers:

- Opvoeden doen we samen
- In een rijke uitdagende omgeving
- Met ruimte voor initiatief
- Altijd in dialog

In dit pedagogisch werkplan van de vestiging lees je hoe we praktisch invulling geven aan de vier pijlers. In het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG lees je meer over de visie erachter. Nieuwsgierig naar ons complete pedagogisch beleid? Kijk op onze website.

Nuttige informatie over de vestiging.

In dit hoofdstuk: een beschrijving van de vestiging, de basisgroep, de beroepskracht-kindratio en de inzet van beroepskrachten in opleiding.

Eigenheid van onze vestiging

De Kluppluz locatie aan Maximiliaanstraat zit gevestigd in een pand van de Salto school Jan Nieuwenhuizen (JNS). Dit betreft een school voor speciaal basisonderwijs waar een plek wordt geboden aan kinderen met leerproblemen, opvoedingsmoeilijkheden en of lichte gedragsproblemen.

Kluppluz biedt in deze SBO school naschoolse gespecialiseerde groepsbegeleiding voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar die (tijdelijk) extra ondersteuning nodig hebben. We ontvangen kinderen van de JNS school waar wij gevestigd zitten, maar ook van verschillende omliggende scholen zoals o.a. de Taalbrug, de Reis van Brandaan, de Korenaar, de Rungraaf, de Vijfkamp en Zuiderbos. De kinderen worden na school met taxi's naar de Kluppluz locatie vervoerd.

De JNS school zit gevestigd in de Eindhovense wijk Gestel en opent dagelijks haar deuren om 08:30 uur, maar start een kwartier later, om 08:45 uur, met het geven van onderwijs.

Kluppluz huurt in de JNS school 1 lokaal dat in het expertise gedeelte van de school zit. Hiermee heeft Kluppluz een groepsruimte dat geplaatst zit in een rustige omgeving met naastgelegen bibliotheekruimte. Behalve de groepsruimte, maken wij ook gebruik van een time out ruimte (rusttuin) waar de kinderen een moment voor zichzelf kunnen pakken wanneer zij overprikkeld zijn. Desbetreffende ruimte wordt ook ingezet als prikkelarme speelplek voor de kinderen. Deze ruimte is dagelijks na schooltijd beschikbaar voor gebruik en is door Kluppluz aangekleed met passende materialen en meubilair. Verder maken we ook gebruik van de gymzaal en buitenspeelruimten.

Op de locatie wordt gewerkt met een vast team aan pedagogisch professionals en een vaste structuur. Wanneer de kinderen binnen komen, vertellen ze hoe de dag is verlopen op school. Vervolgens maakt ieder kind zijn eigen planning en kiest waar, waarmee en met wie hij/zij wil spelen. Een aantal kinderen maken een eigen planning en anderen met behulp van de pedagogisch professionals. De planning is verdeeld in tijdsblokken van een half uur, mits dit haalbaar is voor een kind. Per half uur kan een kind een kleur ophangen. De kleuren zijn verbonden aan de hoeken in het lokaal. Het lokaal beschikt over een 'doen alsof hoek', een 8+ hoek (chill hoek), constructie hoek, mini/wereldstad, een gamehoek, een spelletjestafel en de knutselhoek. Iedere hoek beschikt over gevarieerd spelmateriaal, waaruit het kind zelf een keuze kan maken. In overleg met de pedagogisch professional kan een kind een activiteit verlengen of inkorten. De kinderen krijgen maximaal een half uur schermtijd per dagdeel en verder wordt alleen- en samenspel afgewisseld. Kinderen worden gestimuleerd om samen te spelen en indien nodig worden er regels opgesteld om het spel op een prettige manier te laten verlopen.

Op onze locatie werken we inclusief: alle kinderen zijn welkom, ongeacht afkomst, sociaaleconomische positie, cultuur, geslacht of gender. We volgen de eigen ontwikkeling van elk kind. Kinderen behandelen elkaar eerlijk en gaan respectvol met elkaar om. We hechten er waarde aan, dat er een open en eerlijke communicatie is tussen ouders en de medewerkers van Kluppluz. Open communicatie houdt ook in, dat er regelmatig (in overleg) contact is met externe partijen, bijv. met school. We respecteren elkaars mening en bijdrage.

Onze vestiging

De Kluppluz locatie Maximiliaanstraat biedt naschoolse gespecialiseerde groepsbegeleiding aan voor kinderen in de leeftijd van 4 t/m 13 jaar. Op deze locatie bevindt zich één groep van maximaal 12 kinderen. Voor alle kinderen wordt een begeleidingsplan opgesteld, met daarin individuele doelen, waar zij voor een bepaalde periode aan werken op de groep. De doelen worden opgesteld in overleg met ouders en eventueel ook met andere betrokkenen bij het kind. Twee keer per jaar vindt er een gesprek plaats om de doelen te evalueren met ouders en degene die de indicatie heeft afgegeven. In de gemeente Eindhoven betreft zich veelal een Wij-Generalist.

De locatie Maximiliaanstraat is 52 weken per jaar geopend. Op nationale vrije dagen vanuit de CAO Kinderopvang is de locatie gesloten.

Gedurende de schoolweken is de locatie geopend op maandag, dinsdag en donderdag van 14:30u tot 18:00u en op woensdag en vrijdag van 12:30u tot 18:00u. Tijdens vakanties en lesvrije-dagen is de locatie geopend van 8:30u tot 18:00u. Ouders dienen hun kind hiervoor uiterlijk vier weken van tevoren aan te melden, zodat de locatie een medewerker kan inplannen in de ochtend. De vestiging gaat bij de lesvrije dagen open zodra er 5 aanmeldingen zijn.

Basisgroepen

Binnen onze gespecialiseerde opvang werken we met een groep van gemiddeld tien tot twaalf kinderen. Beschrijf hier de kind leidster ratio van jouw vestiging. Dus bijvoorbeeld op onze vestiging zijn er tien kinderen en 2 pedagogisch professionals.

Naam groep	Leeftijd kinderen	Maximaal aantal kinderen
KluppluZ Maximiliaanstraat	4 t/m 13 jaar	12 kinderen

Tijdens het kennismakingsgesprek vertellen we ouders hoe het op de groep gaat en hoeveel kinderen er op deze vestiging op dit moment zijn. Ook vertellen we hoe het op de vestiging is geregeld bij ziekte en vervanging. Op een planbord is voor ouders en kinderen te zien welke pedagogisch professionals aanwezig zijn.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

Op onze vestiging werken wij volgens de BKR-afspraken die gemaakt zijn in de regiogemeente. We berekenen hoeveel pedagogisch professionals er minimaal aanwezig moeten zijn op een groep. Na de dagelijkse schooltijd en gedurende vrije middagen van de basisschool mag er maximaal een halfuur worden gewerkt met tenminste de helft van de pedagogisch professionals. In ons basisrooster staat hoe de inzet van pedagogisch professionals is geregeld voor elke groep apart.

Onze gangbare personeelsdiensten en pauzetijden tijdens schoolvakanties en studiedagen van de basisschool zien er als volgt uit:

Diensten	Pauzetijd tussen	Pauzeduur per professional
8.30 - 18.00 uur	12.30 - 14.30 uur	30 minuten
9.00 - 18.00 uur	12.30 - 14.30 uur	30 minuten

Afwijken van de BKR: pedagogisch onderbouwde keuzes

Binnen KluppluZ Maximiliaanstraat hanteren wij in specifieke situaties een afwijking van de BKR (beroepskracht-kindratio). Dit gebeurt uitsluitend wanneer het pedagogisch verantwoord is en de kwaliteit van de begeleiding gewaarborgd blijft. De meest voorkomende momenten waarop wij afwijken van de BKR zijn:

- Bij het openen en sluiten van de groep
- Tijdens pauzes van pedagogisch professionals
- Bij ziekte of calamiteiten van medewerkers op de groep

Deze afwijkingen zijn zorgvuldig afgewogen en gebaseerd op pedagogische inzichten. Zo zijn er bij het openen en sluiten van de dag doorgaans minder kinderen aanwezig, waardoor de groepsdynamiek overzichtelijk blijft en de veiligheid geborgd is. Tijdens pauzemomenten en bij onverwachte uitval van pedagogisch professionals zorgen we voor een duidelijke taakverdeling en een goed voorbereide omgeving waarin kinderen zich prettig en veilig voelen.

Om ook in deze situaties tegemoet te blijven komen aan de behoeften van de kinderen, hanteren wij de volgende werkwijze:

- **Herkenbare rituelen** zoals rustige activiteiten tijdens pauzes zorgen voor structuur en rust
- **Gedifferentieerd werken** met behulp van een planbord, picto's en een time-timer biedt kinderen houvast en autonomie
- **Vrij spel en gezamenlijke activiteiten** worden afgestemd op de dagplanning van het kind
- **Observatie en spelbegeleiding** door pedagogisch professionals blijft centraal staan
- **Actieve samenwerking** met ouders, school, zorgcoördinator en andere betrokkenen rondom het kind

Tijdens deze momenten krijgen kinderen de ruimte om vrij te spelen in onze rijke, uitdagende omgeving of deel te nemen aan gezamenlijke activiteiten. Dit biedt pedagogisch professionals de gelegenheid om kinderen te observeren, aan te sluiten bij hun spel en hen te begeleiden op maat. Zo blijven we, ook met een tijdelijk lagere bezetting, voldoen aan onze pedagogische opdracht: het bieden van een veilige, stimulerende en ontwikkelingsgerichte omgeving voor ieder kind.

Hbo-stagiaires

Naast onze professionals werken er regelmatig hbo-stagiaires op onze vestiging. We hanteren het stagebeleid van Wij zijn JONG.

Hbo-stagiaires.

Op onze vestiging is vaak een stagiaire aanwezig om het vak van pedagogisch professional te leren. Ze voeren verzorgings- en begeleidingstaken uit en assisteren bij activiteiten ter bevordering van de ontwikkeling van kinderen op de gestelde begeleidingsdoelen.

Dat doen ze onder verantwoordelijkheid en toezicht van de pedagogisch professionals. Naarmate de opleiding vordert, neemt de zelfstandigheid van de stagiaires toe. Elke stagiaire heeft een interne stagebegeleider met een HBO-achtergrond.

Opvoeden doen we samen.

De praktische invulling van de pijler 'Opvoeden doen we samen' heeft drie onderdelen: het contact met ouders, ons groepsmanagement, en de samenwerking met andere organisaties. Samen zetten we ons in voor de kinderen, zodat zij hun mogelijkheden en talenten optimaal kunnen ontwikkelen.

Opvoeden doen we samen – met ouders

In dit deel: kennismaken en wennen, de mentor, elkaar informeren, en samenwerken voor de ontwikkeling van kinderen.

Kennismaken en wennen

In de eerste periode leggen we de basis van de vertrouwensrelatie tussen de ouders, het kind en de pedagogisch professionals. We willen aansluiten bij de wensen en behoeften van het kind en zijn ouders. Het ene kind heeft meer moeite met nieuwe situaties of een nieuwe omgeving dan het andere. We besteden daarom bewust aandacht aan het wennen. Hoe eerder een kind zich veilig voelt bij ons (welbevinden), hoe sneller het betrokken kan spelen. Tijdens het startgesprek met de ouders bespreken we de manier van wennen die prettig is voor hun kind en leggen we afspraken vast in het begeleidingsplan. In de observatieperiode kijken we samen naar het welbevinden en de betrokkenheid van het kind, evalueren we de voortgang en bespreken we of het aanbod toereikend is.

De wen- en observatieperiode ziet er als volgt uit:

Voordat een kind start bij KluppluZ wordt er binnen KluppluZ via de aanmeldcommissie beoordeeld en bekeken of de plaats passend is. Hierbij is een zorgcoördinator, gebiedsmanager en plaatsingcoördinator betrokken. Indien er beoordeeld is dat de plaatsing mogelijk passend is, wordt er een startgesprek gepland.

Na een startgesprek kan een kind starten op de groep. Wanneer er een nieuw kind/jongere start op de groep dan geldt er hierna een observatieperiode van zes weken. In deze periode staat het wennen aan elkaar centraal en zijn er nog geen leerdoelen opgesteld. De pedagogisch professionals zullen het kind meenemen in de structuur van de groep en extra ondersteunen. Het kind leert de groepsgenoten en pedagogisch professionals kennen.

Deze tijd wordt ook benut door de pedagogisch professional om kritisch te kijken of de begeleidingsgroep van KluppluZ Maximiliaanstraat de juiste plek is voor het kind. De pedagogisch professional kijkt of het kind kan functioneren in groepsverband in een setting voor vrijetijdsbesteding en of het een periode zelfstandig kan spelen zonder directe nabijheid van een pedagogisch professional nodig te hebben. Verder kijkt de pedagogisch professional naar of het kind bij KluppluZ tot ontwikkeling kan komen en of wij passende doelen kunnen gaan opstellen om het kind te ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling. Wij observeren hierbij ook zorgvuldig of de fysieke en psychische veiligheid van het kind en de omgeving gewaarborgd kan worden. Wanneer blijkt dat het kind hulpverlening nodig heeft in een andere of intensievere vorm, gaat de pedagogisch professional

daarover in gesprek met ouders en zorgcoördinator en wordt een advies uitgebracht. Na de observatieperiode voert de pedagogisch professional een gesprek met ouders en indicatiesteller. Deze pedagogisch professional wordt ook de mentor, de vaste contactpersoon binnen KluppluZ waarbij ouders in basis terecht kunnen en die de voortgangsgesprekken voert. De mentor schrijft ook het begeleidingsplan, waarin de doelen beschreven worden, die tijdens het evaluatiegesprek samen met ouders en indicatiesteller (en/of school) opgesteld worden.

De mentor

Het team zal onderling bepalen welke pedagogisch professional als mentor wordt toegewezen aan het kind. Bij voorkeur zal dit een pedagogisch professional zijn, die aanwezig is op de dagen dat het kind ook komt. Tijdens het startgesprek zal de mentor vertellen wat deze rol inhoudt en hoe het contact met ouders vormgegeven kan worden. Tijdens de begeleiding is het uitgangspunt, dat het kind voldoende welbevinden en betrokkenheid ervaart op de groep en er sprake is van een soepele overgang tussen thuis, de opvang en het onderwijs.

Als een mentor langere tijd afwezig is, dan zorgen we voor vervanging en zullen ouders hierover geïnformeerd worden.

Elkaar informeren

Tijdens het startgesprek bespreken we hoe we belangrijke informatie met elkaar delen.

Tijdens het ophalen geven de pedagogisch professionals een korte overdracht van hoe het die dag is gegaan. Mochten ouders/verzorgers behoefte hebben aan een extra gesprek, dan maken we daar graag tijd voor op een ander moment.

We vinden een goede samenwerking met ouders belangrijk, als er bijzonderheden zijn die van invloed zijn op de begeleiding dan horen we dat graag, zodat we uw kind goed kunnen begeleiden.

Via een nieuwsbrief worden ouders geïnformeerd over belangrijke zaken die spelen bij KluppluZ en de vestiging waar het kind verblijft. Daarnaast kan er belangrijke informatie over onze werkwijze worden terugelezen op de website.

Proces start, evaluatie en einde zorg

Na de observatieperiode van 6 weken volgt een evaluatiegesprek en worden (indien van toepassing) samen met ouders en de betrokken verwijzer doelen opgesteld voor het begeleidingsplan.

Afhankelijk van de gemeente waar u woont, is er halfjaarlijks of jaarlijks een evaluatiegesprek met de betrokken verwijzer. Dit is noodzakelijk om te bespreken of een verlenging van de begeleiding wenselijk en of noodzakelijk is.

Soms kan het zijn dat er vaker een gesprek wordt gepland, omdat de begeleiding niet goed loopt of omdat er zaken zijn die van invloed zijn op de begeleiding. De mentor zal het initiatief nemen om ouders, verwijzer en waar nodig betrokken hulpverleningsinstantie en/of school uit te nodigen voor een gesprek.

Aan het einde van de begeleiding wordt een eindgesprek gepland met ouders en de betrokken verwijzer. We kijken terug op de begeleiding en bespreken of er aanbevelingen zijn die kunnen worden meegenomen naar een eventuele vervolgplek.

Hieronder lees je hoe we samenwerken en aansluiting zoeken bij de thuissituatie.

- We voeren actieve gesprekken met ouders over het welbevinden en de betrokkenheid van hun kind, zowel thuis als bij ons.
- We zorgen voor regelmatige contactmomenten bij het brengen en halen, zodat we iedereen persoonlijk spreken.
- Voor elke vakantie ontvangen ouders een flyer met het programma en de geplande activiteiten.
- Jaarlijks of halfjaarlijks evalueren we de voortgang van de begeleiding.
- Via WhatsApp delen we foto's en filmpjes van hun kind, met strikte naleving van de AVG: andere kinderen zijn nooit herkenbaar, zichtbaar.
- Ouders ontvangen nieuwsbrieven over belangrijke organisatorische zaken en worden uitgenodigd om mee te denken bij relevante ontwikkelingen.
- Bij de start, tussentijdse en eindevaluatie voeren we een risico- en veiligheidstaxatie uit, waarin we samen met ouders kijken naar gebeurtenissen en het systeem rondom het kind en gezin.
- Waar nodig sluit de mentor aan bij MDO's op de scholen om met de ouders en alle andere betrokken partijen de ontwikkelingen van het kind te volgen;

Opvoeden doen we samen – door groepsmanagement.

In dit deel: gedifferentieerd werken, teamwerk, samen kinderen volgen, naar een volgende groep, signaleren van bijzonderheden, pedagogisch beleid evalueren en borgen, en pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar.

Gedifferentieerd werken

Gedifferentieerd werken staat voor onderscheid maken en variëren. Want kinderen verschillen qua leeftijd, niveau, interesse en eigenheid. Er is ook een overeenkomst: ze zijn allemaal nieuwsgierig. Ze willen graag nieuwe dingen ontdekken en volgende stappen zetten. Door gedifferentieerd te werken, spelen we in op onderlinge verschillen en op de nieuwsgierigheid van ieder kind. In de praktijk betekent gedifferentieerd werken dat we aandacht hebben voor alle ontwikkelingsgebieden, voor de eigenheid en het ontwikkelingsniveau van elk kind. Daar laten we onze aanpak op aansluiten.

Aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (zie bijlage 1)

Met goed groepsmanagement zorgen we in het dagelijkse werk voor een gevarieerd aanbod. Dat aanbod sluit aan op alle ontwikkelingsgebieden. Alle ontwikkelingsgebieden hangen met elkaar samen en zijn even belangrijk. We weten goed hoe kinderen zich ontwikkelen, en daarom begrijpen we welke variatie er nodig is in onze interactie met kinderen, in de speelleeromgeving en bij de activiteiten en spelimpulsen. Zo blijft de betrokkenheid hoog.

Eigenheid en ontwikkelingsniveau

Door goed te kijken naar kinderen, bieden we passende variatie en keuze in interactie met kinderen, in de speelleeromgeving en bij de activiteiten en spelimpulsen. Zo maken we bijvoorbeeld onderscheid in open-, gesloten, doe- en denkvragen, in de hoeveelheid van keuzes binnen een activiteit en de complexiteit van materialen.

Beredeneerd en methodisch werken

Beredeneerd en methodisch werken staat voor: weten wat we doen. We laten kinderen doelgericht 'de zone van hun naaste ontwikkeling' ervaren. Dat betekent dat ze precies de juiste volgende stap kunnen zetten vanaf het punt waar ze nu staan in hun ontwikkeling. Hoe helpen we de kinderen daarbij? Om te beginnen leren we ze goed kennen. Dat doen we door dagelijks naar ze te kijken, met ze te praten en met ze te spelen. Dit proces bespreken we met ouders en de betrokken verwijzer tijdens een evaluatiegesprek. Vervolgens worden nieuwe doelen en afspraken vastgelegd in een begeleidingsplan.

Teamwerk

Een groep kinderen begeleiden vraagt om teamwerk. Wie doet welke taak en hoe verdelen we onze aandacht over de kinderen, binnen en buiten? Daar denken we samen over na. Regelmatig nemen we ruimte voor spelbeschikbaarheid: het rustig kijken naar het spel van kinderen of het meespelen met hun spel. Zo kijken de pedagogisch professionals dagelijks naar het welbevinden, de betrokkenheid en de persoonlijke ontwikkeling van kinderen. In een teamoverleg en tijdens het pedagogisch overleg onder leiding van een zorgcoördinator worden hier afspraken over gemaakt.

Samen kinderen volgen

Door bewust te kijken naar wat kinderen bezighoudt – Wat spelen ze? Hoe spelen ze? Hoe communiceren ze? Wat maken ze, en op welke manier? – leren we de kinderen beter kennen. We volgen hun ontwikkeling.

Zo volgt onze vestiging de kinderen in de bso:

Na een zorgvuldige observatieperiode vindt er een evaluatiegesprek plaats met ouders. In dit gesprek bespreken we wat het kind de afgelopen weken heeft laten zien binnen de groep: zijn of haar gedrag, betrokkenheid, spel en ontwikkeling. Samen met ouders stellen we concrete en passende doelen op voor de komende periode. Deze doelen vormen de basis voor onze aanpak op de groep, waarbij we werken met methodes die aansluiten bij de behoeften en het ontwikkelingsniveau van het kind. Elke zes maanden of jaarlijks evalueren we deze doelen opnieuw en stellen we de werkwijze bij waar nodig. De voortgang van de begeleiding wordt vastgelegd in het begeleidingsplan en, bij bijzonderheden, gerapporteerd via Carefriend. Onze pedagogisch professionals observeren dagelijks de interesses en ontwikkeling van ieder kind. Minimaal één keer per week wordt er een rapportage geschreven, waarin we reflecteren op de gestelde doelen, het welbevinden en de betrokkenheid van het kind. Ook andere relevante observaties worden hierin meegenomen.

We hechten veel waarde aan warme overdrachten tijdens de ophaalmomenten. Door ouders persoonlijk te spreken, bouwen we aan een vertrouwensband en zorgen we voor een goede afstemming tussen de begeleiding en de thuissituatie. Bij het start-, tussen- en eindgesprek vullen we samen met ouders een risico- en veiligheidstaxatie in. Dit helpt ons om een volledig beeld te krijgen van het kind en zijn of haar omgeving, inclusief eventuele ingrijpende gebeurtenissen of veranderingen binnen het gezin.

Daarnaast is er een zorgcoördinator betrokken bij de locatie die regelmatig het groepsproces observeert en de pedagogisch professionals ondersteunt en coacht. Het individuele kind wordt besproken tijdens het Locatie Pedagogisch Overleg (LPO), vijf keer per jaar. Bevindingen worden vastgelegd in Carefriend en algemeenheden in onze notulen.

Tot slot zorgen we ervoor dat de groepsomgeving zoveel mogelijk aansluit bij de interesses en het ontwikkelingsniveau van de kinderen. Zo creëren we een plek waar ieder kind zich gezien, veilig en uitgedaagd voelt.

Naar een andere groep

Gaat uw kind naar een andere opvang of (behandel) locatie, dan zorgen wij voor een eindverslag. In een eindgesprek wordt teruggekeken op de begeleiding en wat u kind nodig heeft om zich fijn te voelen. Dit leggen we vast in een verslag en kunt u delen met de nieuwe opvang of behandel locatie.

Signaleren van bijzonderheden

Ontwikkelingsgerichte hulp bieden vraagt om een multidisciplinaire aanpak. Dit doen we door de ontwikkelbehoefte vanuit verschillende disciplines te ondersteunen. We observeren het kind en volgen het begeleidingsplan. Bijzonderheden bespreken we altijd eerst met de ouders en de verwijzer die de beschikking afgeeft. Signaleren we bijzonderheden, dan gaan we te werk volgens het protocol zorgstructuur. Naast het volgen van het protocol van de zorgstructuur werken we ook met een protocol grensoverschrijdend gedrag. Als we bijzonderheden signaleren in het gedrag zullen we hierover altijd met ouders en de betrokken verwijzer in gesprek gaan.

Pedagogisch beleid en praktijk evalueren en borgen

Samen volgen we dagelijks **het welbevinden en de betrokkenheid** van kinderen in samenhang met hun ontwikkeling. Daarbij gebruiken we het begeleidingsplan en het kinddossier in Carefriend. Zitten de kinderen goed in hun vel, zijn ze ontspannen en voelen ze zich veilig? Dan zit het goed met het welbevinden. Doen de kinderen tijdens het spelen en de activiteiten nieuwe ervaringen op? Zijn ze geboeid en gefascineerd door de activiteit? Zit er uitdaging in het spel of activiteit? Dan is ook de betrokkenheid hoog.

In het Pedagogisch Kompas, het pedagogisch beleid van Wij zijn JONG, staat uitvoerig beschreven hoe **welbevinden en betrokkenheid** voor ons de belangrijkste toetsstenen zijn om de ontwikkeling van kinderen te beoordelen. De mate van welbevinden en betrokkenheid daagt ons uit om de pedagogische kwaliteit voortdurend aandacht te geven. Daarbij nemen we steeds de vier pijlers onder de loep om onze aanpak te verbeteren:

Opvoeden doen we samen – Kunnen we onze samenwerking verbeteren? Met ouders, met elkaar en met andere organisaties?

In een rijke uitdagende omgeving – Hoe rijk en uitdagend is ons aanbod?

Met ruimte voor initiatief – Bieden we voldoende keuzevrijheid? Is het dagritme afgestemd op ruimte voor initiatieven van kinderen? Zijn onze activiteiten/spelimpulsen passend en verrijkend?

Altijd in dialoog – Weten we wat kinderen beweegt, wat kinderen bezighoudt en hoe we aansluiten bij hun behoeften en belevingswereld?

Aan welbevinden en betrokkenheid zien we hoe het gaat met een kind én met onze pedagogische kwaliteit. Jaarlijks monitoren en meten we die, zodat we zicht houden op wat we kunnen aanpakken. De jaarlijkse cyclus waarmee we onze pedagogische kwaliteit borgen bestaat uit deze fasen:

- De pedagogische praktijk wordt jaarlijks uitgevoerd door de zorgcoördinator door middel van de methodiek De pedagogische praktijk in beeld (PIB) . De uitkomst van deze observatie wordt besproken in het locatie pedagogisch overleg (LPO).
- Vanuit die evaluatie worden de pedagogische doelen bepaald
- Werken we aan de pedagogische doelen met acties die de vier pijlers versterken (via werkoverleg, coaching en/of scholing/training).
- Het effect van onze aanpak beoordelen door te kijken naar het welbevinden en de betrokkenheid van kinderen.

Pedagogische kwaliteit – onze focus voor het komende jaar

In 2026 legt onze vestiging de focus op onderstaande pedagogische doelen.

Sterke en verbeterpunten van de vestiging

Sterke punten:

- Prikkelarme inrichting, de groepsruimte is ingericht met rustige kleuren en duidelijke hoeken, wat bijdraagt aan een veilige en voorspelbare omgeving voor de kinderen.
- Gemotiveerd en betrokken team van pedagogisch professionals
- Heldere pedagogische visie en goede samenwerking met ouders, school en netwerkpartners

Verbeterpunten:

- Continuïteit in overdracht en communicatie, door personele wisselingen is het extra belangrijk om kennis en afspraken goed te borgen.
- Activiteiten lopen door, maar kunnen inhoudelijk sterker gekoppeld worden aan ontwikkeldoelen.
- De voortzetting van dossierregistratie vraagt om meer eigenaarschap en tijdsbewaking.

Kansen en bedreigingen

Kansen:

- Nieuw team en personele wijzigingen biedt ruimte voor gezamenlijke ontwikkelingen en innovatie, nieuwe frisse energie brengt ideeën met zich mee
- Door gerichte communicatie en samenwerking met lokale partners kunnen nieuwe kinderen worden aangetrokken.
- Samenwerking met netwerkpartners en ouders kan ook met nieuwe pedagogisch professionals stevig worden opgebouwd

Bedreigingen:

- Eén pedagogisch professional vertrekt per 1 januari 2026 en een andere pedagogisch professional gaat met zwangerschapsverlof, wat vraagt om goede overdracht en tijdelijke vervanging.
- Door ontwikkelingen binnen "Een 10 voor de jeugd" ontstaat een daling in het aantal kinderen, wat impact heeft op groepsamenstelling en financiering.

Pedagogische doelen 2026

Doel 1: Voorspelbare duidelijke begeleiding waarin het team op een lijn zit.

Doelstelling: De pedagogische professionals bieden een duidelijke voorspelbare begeleiding naar de kinderen toe. Dit is een consistente pedagogische aanpak waarin alle professionals dezelfde afspraken hanteren terwijl ieder zijn eigen begeleidingsstijl behoudt.

- **Specifiek:** Het team werkt met dezelfde afspraken, structuur en regels naar de kinderen.
- **Meetbaar:** Het doel wordt geëvalueerd tijdens de LPO's en de teamleden bespreken het onderling tijdens de voorbereidingstijd.
- **Acceptabel:** Wordt gedragen door het team en ondersteund door de zorgcoördinator en gebiedsmanager.
- **Realistisch:** De afspraken zijn bij alle pedagogisch professionals bekend en worden gezamenlijk gemaakt.
- **Tijdgebonden:** In de geplande LPO's reflecteren we op de afspraken die we hebben in de groep en wordt de werkwijze hierin geëvalueerd.
- **Hoe werken we hieraan:** Via coaching, werkoverleggen met gebiedsmanager en locatie pedagogische overleggen met de zorgcoördinator.

Doel 2: Versterken van thematische verdieping in activiteiten

Doelstelling: De activiteiten worden inhoudelijk versterkt door ze te koppelen aan ontwikkeldoelen en observaties.

- **Specifiek:** Tijdens ieder nieuw thema wordt er minimaal één activiteit gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling.
- **Meetbaar:** Evaluatie per kwartaal via locatie pedagogisch overleg.
- **Acceptabel:** Dit wordt geïnitieerd en ingebracht door pedagogisch professionals, zij mogen hier ten slotte mee gaan werken en zijn vrij hun eigen expertise en creativiteit toe te passen.
- **Realistisch:** Thema's worden vooraf besproken en voorbereid.
- **Tijdgebonden:** Eerste thematische verdieping start (weer) in 2026.
- **Hoe werken we hieraan:** Thema-overleg in voorbereidingstijd, coaching en input vanuit observaties/doelstellingen van kinderen.
- **Hoe werken we hieraan:** Via afstemming met school, werkoverleg en oudercommunicatie.

Doel 3: Fijne transparante werksfeer versterken waarin ieder zijn eigen kwaliteiten naar voren komen.

Doelstelling: Het team creëert een open werksfeer waarin kwaliteiten van alle teamleden actief worden benoemd, benut en gedeeld.

- **Specifiek:** Het team is op de hoogte van elkaars kwaliteiten en het team bespreekt met elkaar wat zij een fijne samenwerking vinden.
- **Meetbaar:** Het team bespreekt tijdens de groepsvoorbereidingstijd en de werkoverleggen de samenwerking.
- **Acceptabel:** Het team benoemt samen elkaars kwaliteiten en maken afspraken over de samenwerking.
- **Realistisch:** De afspraken sluiten aan bij de huidige manier van samenwerken en worden gezamenlijk opgesteld.
- **Tijdgebonden:** De samenwerking wordt geëvalueerd in de werkoverleggen.

- **Hoe werken we hieraan:** Via coaching, individuele gesprekken mocht de pedagogisch professional dit wenselijk vinden, werkoverleg en locatie pedagogisch overleg.

Hoe werken we hieraan:

- Regionaal pedagogisch overleg.
- Lokaal pedagogisch overleg waarin wij in teamverband casuïstiek bespreken om pedagogische dilemma's te koppelen aan de visie en te reflecteren op praktijkvoorbeelden.
- Werkoverleggen met de gebiedsmanager.
- Oudertevredenheidsmeting en actieve betrokkenheid van het klantpanel waarvoor wij iedere ouder bij het startgesprek uitnodigen tot deelname.
- Inwerkprogramma voor nieuwe medewerkers met focus op visie en werkwijze, dit samen met een inwerkmaatje.
- Structurele overleg momenten tussen eerstverantwoordelijke en gebiedsmanager.

Opvoeden doen we samen – met andere organisaties.

Indien van toepassing op de begeleiding wordt er samengewerkt met de betrokken hulpverleningsinstanties.

Samenwerken met andere organisaties

Indien van toepassing op de begeleiding wordt er samen gewerkt met de betrokken hulpverleningsinstanties.

Onze locatie werkt samen met:

- Alle andere disciplines binnen KluppluZ;
- Jan Nieuwenhuizen school;
- JUIST schoonmaak;
- Vakgerichte medewerkers, bijv. Logopedie, fysiotherapie of ergotherapie;
- Korein;
- Kentalis;
- Scholen in de directe omgeving;
- Generalisten vanuit Wij-Eindhoven;
- Specialisten of generalisten vanuit omliggende gemeenten;
- Betrokken instanties/ netwerk vanuit het desbetreffend kind.

In een rijke uitdagende omgeving.

Een rijke uitdagende omgeving is een voorwaarde voor kinderen tot betrokken activiteit – en dus tot ontwikkeling – te krijgen. De ruimte prikkelt tot verkenning, aftasten, ontdekken, spelen, ravotten, discussiëren en expressie in allerlei vormen. Het is een avontuurlijke plek waar iets te beleven en ervaren valt. Sfeer, een logische indeling, materialen die passen bij de kinderen die er spelen: overal is over nagedacht en afgestemd op de doelgroep. Kinderen vinden uitdagende speelplekken op alle vestigingen en groepen. Ze kunnen het speelgoed en andere materialen makkelijk vinden en weer opbergen. Het speelgoed en de materialen prikkelen de fantasie en lokken uit tot afwisselend spel en eigen initiatieven. Binnen en buiten; want ook daar benutten we allerlei mogelijkheden om de kinderen ervaringen te laten opdoen.

Verschillende soorten vestigingen

Alle vestigingen van KluppluZ zijn anders. Sommige vestigingen zijn zelfstandig, andere vestigingen hebben een lokaal in een school. Op iedere vestiging denken de pedagogisch professionals creatief na over de best mogelijke invulling van de rijke uitdagende omgeving. De belangrijkste uitgangspunten staan in de volgende alinea's beschreven.

Binnen de gespecialiseerde opvang proberen we de indeling van onze vestiging zo uniform mogelijk vorm te geven. Zo werken we binnen alle vestigingen met dezelfde indeling van de ruimte. Dit betekent

dat op alle groepen de ruimte is ingedeeld met dezelfde (speel)hoeken en werken we met een basisuitrusting voor het spel materiaal.

De algemene indeling van onze bso ziet er zo uit:

KluppluZ Maximiliaanstraat beschikt over een eigen groepsruimte, gelegen in een rustig gedeelte van het gebouw. Deze ruimte wordt omringd door de bibliotheek en diverse kantoorruimtes, waardoor een prikkelarme omgeving ontstaat die bijdraagt aan een veilige en overzichtelijke sfeer voor de kinderen. De klaslokalen bevinden zich in een andere gedeelte van het gebouw, wat zorgt voor een duidelijke scheiding tussen onderwijs en naschoolse groepsbegeleiding.

KluppluZ heeft een eigen ingang, waar pedagogisch professionals dagelijks de kinderen en hun ouders verwelkomen. Dit draagt bij aan een warm en persoonlijke ontvangst, en vergemakkelijkt de zelfstandige toegang tot de naschoolse groepsbegeleiding.

Aan het einde van de gang bevindt zich de rustruimte. Deze ruimte is ingericht om kinderen de mogelijkheid te bieden zich terug te trekken wanneer zij hier behoefte aan hebben. Op initiatief van de pedagogisch professional, of op eigen verzoek van het kind, kan hier gespeeld worden in een rustige setting die uitnodigt tot ontspanning.

Naast de eigen groepsruimte maken wij gebruik van diverse faciliteiten binnen het gebouw, waaronder:

- De gymzaal, voor bewegingsactiviteiten en sport;
- Het handvaardigheidslokaal, voor creatieve en expressieve werkvormen;
- Het theater, voor spel, expressie en groepsactiviteiten;
- Eén van de twee buitenspeelplaatsen, waar kinderen kunnen spelen en bewegen.

Deze indeling en het gebruik van aanvullende ruimtes zorgen ervoor dat de KluppluZ Maximiliaanstraat een gevarieerd en afgestemd aanbod kan bieden, passend bij de behoeften en mogelijkheden van de kinderen.

Meer informatie over onze dagelijkse routines en activiteiten is te vinden in de dagindeling verderop in dit beleidsplan.

Indeling van de ruimte

We streven naar een prettige, sfeervolle en rustige uitstraling. Aantrekkelijk en niet te prikkelend. De kleuren zijn bewust gebruikt. En de aankleding van de wanden sluit aan bij de leeftijd van de kinderen. Verder zorgen we voor een goed overzicht en houden we belangrijke looproutes vrij. Zo creëren we een plek waar kinderen, ouders en pedagogisch professionals zich prettig voelen.

Bij de indeling van de ruimte werken we met de volgende hoeken die worden gevisualiseerd door middel van symbolen; een doen alsof hoek (winkel/ huis/ restaurant/ ziekenboeg);, een bouw en constructie hoek (lego, duplo, Kapla, een ministad/ wereldstad (auto's, dieren, treinen en blokken), een creatieve hoek, een rustige hoek bijvoorbeeld om te lezen. Daarnaast een plek waar kinderen op de tablet kunnen en een tafel waar kinderen spelletjes kunnen doen of kunnen puzzelen.

Inrichting van de hoeken en plekken

We zoeken, soms samen met de kinderen, naar gevarieerde materialen. Alle kinderen kunnen iets van hun niveau vinden en hebben voldoende keuze. Kinderen kunnen naast of met elkaar bezig zijn met voldoende materialen. Het materiaal wordt regelmatig aangevuld en afgewisseld. Verder zijn er in elke groep materialen en illustraties te vinden waarop verschillende culturen en rollen zichtbaar zijn. Daarnaast liggen er veilige echte materialen die passen bij de leeftijd – bijvoorbeeld een fototoestel – en open materiaal waar kinderen zelf betekenis aan kunnen geven zoals dozen, takken of lege melkpakken. Veilige echte en open materialen bieden extra kansen voor verdiepend spel.

Geordend materiaal

De materialen zijn overzichtelijk geplaatst en zo nodig gelabeld. Die ordening helpt onszelf, maar is ook belangrijk voor het spel of de activiteit van kinderen. Ze kunnen het materiaal vinden en gemakkelijk opbergen. Ook voor ouders kan het handig zijn om overzicht te hebben. Soms bewaren kinderen gemaakte spullen een tijdje, bijvoorbeeld om er de volgende keer mee verder te gaan of om iets tentoon te stellen. We streven ernaar ook daar een plek voor te reserveren.

Buitenruimte

We streven naar een uitnodigende buitenspeelplaats. Buiten hebben kinderen andere spelmogelijkheden en ze doen er belangrijke ervaringen op. Ook buiten is er een zichtbare verdeling van de ruimte. We streven naar een veilige, gevarieerde ondergrond die past bij het spel – bijvoorbeeld gras, steen, zand of een ondergrond met een klein niveauverschil. Ook zorgen we samen met school of andere gebruikers, voor gevarieerde buitenmaterialen die gemakkelijk te vinden en op te ruimen zijn. Elke dag willen we graag buiten kunnen zijn.

Duidelijkheid voor ieder kind

Een rijke uitdagende omgeving houdt in dat de indeling ook geschikt is voor kinderen die (nog) geen taal (kunnen) gebruiken of het Nederlands nog moeten leren. De indeling spreekt daarom grotendeels voor zich – zonder dat er mondelinge uitleg nodig is. Kinderen kunnen rustig en geconcentreerd spelen. Dankzij symbolen begrijpen zij waar de hoeken voor staan en wat er in de hoeken te vinden is. Er is voldoende spelmateriaal dat kinderen zonder woorden kunnen gebruiken, en speelgoed dat makkelijk uit te leggen is door iets voor te doen. Vanuit ons programma passen we de speelhoeken regelmatig aan, zodat ze passen bij de thema's of het spel. Bijvoorbeeld met andere materialen in de huishoek, andere puzzels, boeken of auto's.

Met ruimte voor initiatief.

Vrij spel en uitnodigende activiteiten

Tijdens een BSO middag wordt er gewerkt met vaste speel- en eetmomenten. Er wordt gewerkt met een planbord waar de kinderen een keuze kunnen maken in welke hoek ze willen spelen. We plannen activiteiten in per half uur en waar nodig kan dit ook per kwartier. De planning wordt gemaakt op een planbord. Tijdens een BSO middag wordt er in ieder geval 1 keer naar buiten gegaan.

Tijdens de vakanties en bij de dagopvang wordt er minimaal 2 keer naar buiten gegaan. Tijdens een BSO middag is er 1 eetmoment en tijdens vakanties en bij de dagopvang zijn er 2 eetmomenten en een lunch.

Onze globale dagindeling ziet er zo uit:

Bij KluppluZ Maximiliaanstraat staat het welbevinden en de betrokkenheid van ieder kind centraal. We creëren een veilige, overzichtelijke en stimulerende omgeving waarin kinderen zich gezien en gehoord voelen, en waarin hun ontwikkeling wordt ondersteund.

Tijdens schoolweken arriveren de eerste kinderen op woensdag en vrijdag tussen 12:30 en 12:45 uur. Op de overige doordeweekse dagen start de opvang om 14:30 uur. Bij binnenkomst worden de kinderen persoonlijk verwelkomd door een pedagogisch professional. Er is ruimte voor een kort gesprek over hun schooldag, weekend of andere belevenissen. Vervolgens geven de kinderen met behulp van een knijper op de emotiemeter aan hoe zij zich voelen. Dit moment draagt bij aan het vergroten van zelfinzicht en het bewust omgaan met emoties.

Na binnenkomst stellen de kinderen een persoonlijke planning op, ondersteund door pictogrammen. Dit gebeurt individueel of samen met een pedagogisch professional. De planning is opgebouwd uit tijdsblokken van een half uur, mits dit past bij de draagkracht van het kind. Elk tijdsblok wordt visueel weergegeven met een kleur, die correspondeert met een specifieke hoek in het lokaal. Zo ontstaat een overzichtelijke dagstructuur waarin kinderen eigen keuzes maken en verantwoordelijkheid leren nemen.

Het lokaal is ingericht met diverse thematische hoeken, waaronder:

- De 'doen alsof'-hoek
- De 8+ chillhoek
- De constructiehoek
- De mini-/wereldstad
- De gamehoek
- De spelletjestafel
- De wisselhoek

Elke hoek is voorzien van gevarieerd en uitnodigend spelmateriaal, afgestemd op verschillende leeftijden en ontwikkelingsniveaus. Kinderen kiezen zelf waar zij willen spelen, wat hun autonomie en betrokkenheid vergroot.

Tussen 14:30 en 15:30 uur arriveren de kinderen van andere scholen met de taxi. Samen met de chauffeur lopen zij naar de entree van KluppluZ, waar zij worden ontvangen door een pedagogisch professional. Ook voor deze kinderen is er aandacht voor een warme en rustige overgang van school (en vanuit de taxi) naar de groepsbegeleiding bij KluppluZ.

Om 15:30 uur gaat de groep gezamenlijk naar buiten. Buiten spelen is een vast onderdeel van de dag en draagt bij aan de fysieke ontwikkeling, sociale interactie en het verwerken van prikkels.

Om 16:00 uur eten de kinderen gezamenlijk fruit. Dit moment biedt rust, structuur en gelegenheid tot contact. Na het fruitmoment vervolgen de kinderen hun individuele planning.

Tussen 17:00 en 17:30 uur worden de meeste kinderen opgehaald. Er is dan ruimte voor een korte overdracht aan ouders, waarin bijzonderheden of mooie successen van de dag worden gedeeld. Om 18:00 uur sluit KluppluZ haar deuren.

Onze pedagogisch professionals én de kinderen zijn vertrouwd met de groepsregels. Deze zijn samen opgesteld en worden actief nageleefd, wat bijdraagt aan een veilige, respectvolle en betrokken groepssfeer.

Eten en drinken

Tijdens de bso zijn er groepsmomenten waarop de kinderen samen eten en drinken. We zien de eetmomenten als een belangrijke sociale activiteit en vinden sfeer en een gezellige aankleding belangrijk. De pedagogisch professionals laten kinderen kennismaken met een gevarieerd aanbod aan smaken en texturen. We vinden het belangrijk dat kinderen meegenomen worden in het gehele proces van de productie van voeding. Daarom stimuleren we het ondernemen van activiteiten die gerelateerd zijn aan voeding, zoals zelf groente en fruit kweken, samen koken en daarvoor samen boodschappen doen. Samen koken is een mooie manier om kennis te maken met andere voedingsmiddelen, andere culturen en gevarieerde maaltijden. Benieuwd naar ons voedingsbeleid? Dit ligt ter inzage op onze vestiging.

Vakantieopvang en opvang op schoolvrije dagen

Tijdens de vakantie of op schoolvrije dagen zijn kinderen langere dagen bij ons. We hebben dan een ander dagritme met afwisseling tussen vrij spel en uitnodigende activiteiten.

Onze dagindeling in de vakantie of tijdens een schoolvrije dag ziet er zo uit:

Ook op vakantie- en schoolvrije dagen hanteren wij ook een duidelijke structuur die grotendeels overeenkomt met onze reguliere dagindeling. We werken met een planbord waarop de eet- en drinkmomenten, activiteiten en ophaaltijden overzichtelijk zijn weergegeven. Dit biedt kinderen houvast en stelt hen in staat om hun dag zelfstandig en doelgericht te plannen. Het zichtbaar maken van ophaalmomenten zorgt bovendien voor rust en voorspelbaarheid binnen de groep.

Op deze dagen kiezen we er regelmatig voor om de groep tijdelijk op te splitsen in subgroepen. Dit gebeurt in overleg en op basis van de behoeften van de kinderen. Werken in kleinere groepen creëert ruimte voor individuele aandacht, rust en aandacht voor de begeleidingsdoelen van kinderen individueel.

Daarnaast staat er op vakantie-dagen vaak één bijzondere activiteit centraal, zoals een creatieve workshop, een uitstapje of een thematische spelvorm. Deze en andere geplande activiteiten worden ongeveer twee weken voorafgaand aan de vakantie gedeeld met ouders via een vakantieflyer. Zo

zorgen we voor transparantie en kunnen ouders samen met hun kind toeleven naar een leuke en betekenisvolle vakantiedag.

Door middel van pictogrammen als blauwe golf wordt de inzet i.c.m. het tijdsbestek van de activiteit aangegeven op het gezamenlijke bord.

Altijd in dialoog.

In dialoog zijn betekent dat er wederzijds contact is. Oftewel, vertaald naar de dagelijkse praktijk: dat er interactie is tussen pedagogisch professionals en kinderen – en tussen kinderen en volwassenen onderling. De pedagogische wetenschappen onderscheiden zes interactievaardigheden. Onze pedagogisch professionals zetten die vaardigheden dagelijks in, zodat kinderen zich veilig en op hun gemak voelen bij ons.

De zes interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structuur bieden en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Sensitieve responsiviteit

Sensitieve responsiviteit is reageren op wat kinderen willen, denken en voelen – door oog te hebben voor signalen, non-verbaal en verbaal, en door een kind aan te voelen. Het gaat over geborgenheid bieden, een vertrouwensrelatie aangaan en kinderen erbij laten horen in een positieve groeps sfeer. Voorbeelden daarvan zijn luisteren, de aai over de bol, het oogcontact, de knipoog, interesse en nieuwsgierig zijn naar het kind. Ook gaat het bij sensitieve responsiviteit over aanmoedigen en bevestigen: kinderen de mogelijkheid geven om nieuwe dingen te ontdekken. Voorbeelden daarvan zijn belangstelling tonen, betrokken zijn bij wat het kind doet, steun bieden bij moeilijke momenten en enthousiasme van het kind delen.

Respect voor autonomie

Respect voor autonomie is kinderen de ruimte geven om zelfstandig te doen wat ze zelfstandig kunnen. Respect voor autonomie is ook: kinderen de kans geven vanuit eigen interesses bezig te zijn en keuzes te maken, zelf te experimenteren en ontdekkingen te doen. Als pedagogisch professionals lokken we ideeën en initiatieven uit, betrekken we kinderen bij het bepalen van regels en afspraken, stellen we oplossingsgerichte vragen en hebben we reële verwachtingen. Kinderen voelen het wanneer ze serieus worden genomen. Dan ontwikkelen ze eigenwaarde en kunnen ze zich betrokken voelen bij de groep, het spel en de activiteiten.

Structuur bieden en leidinggeven

Door structuur te bieden orden je de wereld om kinderen heen. Alle kinderen hebben daar behoefte aan. Structuur geeft ze het houvast dat ze nodig hebben om zelfstandig aan de slag gaan. Voorbeelden daarvan zijn een overzichtelijke speelleeromgeving, een begrijpelijke dagindeling, een beperkt aantal consequente en duidelijke regels die uitgelegd worden aan kinderen, voorspelbaar en duidelijk gedrag van pedagogisch professionals. Structuur bieden en leidinggeven lijkt het tegenovergestelde van respect

voor autonomie, maar ze vullen elkaar aan als ze in evenwicht zijn. Voor elke (leeftijds)groep en voor elk kind ligt dat evenwicht weer anders.

Kinderen zijn volop in ontwikkeling. Op jonge leeftijd zijn ze nog aan het ontdekken wat het effect is van hun gedrag, wat wel en niet werkt, en wat sociaal geaccepteerd is. In deze belangrijke fase spelen pedagogisch professionals een cruciale rol. We begeleiden kinderen in hun groei en helpen hen begrijpen hoe ze met zichzelf, anderen en hun omgeving kunnen omgaan.

Voor kinderen is het essentieel dat ze zich geaccepteerd voelen zoals ze zijn – met al hun emoties, gedachten en gedragingen. Dit geldt ook op momenten dat ze boos zijn, druk gedrag vertonen of zich juist terugtrekken. We benaderen elk kind met de overtuiging dat er altijd een bedoeling achter hun gedrag zit. Ook als dat gedrag op het eerste gezicht niet effectief of gewenst lijkt, proberen we te begrijpen wat het kind ons wil vertellen.

Ongewenst gedrag kan vele oorzaken hebben. Soms weet een kind simpelweg niet dat iets niet mag. In andere gevallen is het kind van slag door een gebeurtenis, heeft het meer uitdaging nodig, of is het temperamentvol van aard. Ook kan het gedrag passen bij een bepaalde ontwikkelingsfase. In dat geval zien we het als een noodzakelijke stap in het proces waarin het kind leert omgaan met algemeen aanvaarde waarden en normen.

Om kinderen hierin op een zorgvuldige en consistente manier te begeleiden, hebben we afspraken vastgelegd in het protocol *'Grensoverschrijdend gedrag vanuit kinderen'*. Dit protocol beschrijft hoe wij als team omgaan met gedrag dat de grenzen van anderen of henzelf overschrijdt, en hoe we kinderen helpen om hiervan te leren. Het protocol ligt ter inzage op onze vestiging en is voor iedereen toegankelijk.

Praten en uitleggen

Bij deze interactievaardigheid gaat het om hoe we aansluiten bij de leeftijd, het ontwikkelingsniveau en de behoefte van kinderen. We geven uitleg in een rustig tempo met een logische opbouw, zodat kinderen de uitleg goed begrijpen.

Praten en uitleggen gaat ook om overleg met de kinderen: op de bso mogen ze al veel meebepalen. We voeren allerlei gesprekken met de kinderen. Afhankelijk van hun leeftijd en ontwikkelingsniveau komen kinderen bij ons met hun waarom-vragen, feitelijke vragen of filosofische vragen; vertellen ze al volop en geven hun mening; kunnen ze zich steeds beter concentreren op een onderwerp. Ook hanteren ze de gespreksregels vaak al goed. Ze gaan bijvoorbeeld goed om met beurtwisseling, luisteren, vertellen en focussen.

De onderlinge omgang is gebaseerd op plezier, aandacht, oprechte interesse, begrip, respect en duidelijkheid. We creëren een positieve communicatieve sfeer door regelmatige beurtwisselingen – zowel een-op-een als in groepssituaties. Soms bouwen we gesprekken uit om het denkvermogen van kinderen te prikkelen. In een groepssituatie proberen we iedereen te betrekken bij wat er gebeurt. We letten erop dat alle kinderen aan het woord kunnen komen. Nederlands is de voertaal, maar in sommige werksituaties kan een pedagogisch professional een andere taal gebruiken in het belang van het kind. Soms gebruiken we gebaren, mimiek of beeldmateriaal.

Ontwikkeling stimuleren

De interactievaardigheid 'Ontwikkeling stimuleren' zetten we in tijdens allerlei situaties en activiteiten. Bij de bso zijn kinderen in hun vrije tijd. We bieden kinderen een ontspannen, veelzijdige en uitnodigende opvang. Ze ontwikkelen zich via muziek en toneel, beeldende expressie, boeken en films, techniek en ruimtelijk inzicht, de natuur, sport en bewegen, digitale ervaringen en soms ook huiswerk van school. Bij de bso doen ze in alle ontwikkelingsgebieden ervaringen op, passend bij hun eigen tempo, interesses en mogelijkheden. Dat gaat op een ontspannen manier.

Kinderen zijn van zichzelf nieuwsgierige ontdekkers en onderzoekers, en wij begeleiden ze op hun ontdekkingstocht. We kennen de kinderen en hun interesses en mogelijkheden. Daardoor zien we in allerlei spelsituaties en activiteiten kansen voor begeleiding. Per situatie kiezen we wat we doen: intenties en plannen van kinderen verwoorden of helpen uitvoeren, samen nadenken over nieuwe materialen of nieuwe ideeën bij een vertrouwd spel, open vragen stellen, samen oplossingen zoeken, indrukken verwerken, kinderen bij elkaar betrekken, meespelen, om voorbeelden vragen, voorbeelden geven, instructie geven en nog veel meer. We helpen kinderen ook als ze iets nog niet helemaal alleen kunnen of durven. Kortom: we stimuleren de ontwikkeling op alle mogelijke manieren.

Begeleiden van onderlinge interacties

Met deze interactievaardigheid sluiten we het hoofdstuk af. Als pedagogisch professionals begeleiden we de onderlinge interacties van kinderen en het groepsproces. Dat doen we met begrip, respect, interesse en duidelijkheid. Waarbij voelt dit kind zich veilig in de groep? Wat is voor dit kind de volgende stap? Daar denken we constant over na. Kinderen leren volop van elkaar, ze vullen elkaar aan en ze hebben plezier in samenzijn en erbij horen. We ondertitelen contactmomenten en initiatieven van kinderen en zetten ons in voor een groepssfeer waarbij ieder kind zichzelf kan zijn en mee kan doen. We praten over diverse onderwerpen en zijn nieuwsgierig naar verschillende ideeën en meningen. Verder creëren we gezamenlijkheid door bijvoorbeeld feestjes te vieren, rituelen uit te voeren, (groeps)herinneringen te koesteren met foto's en verhalen, vriendschappen te zien en te waarderen. Zelf laten we goed voorbeeldgedrag zien. Waar het kan, laten we kinderen meedenken en beslissen. Door kinderen vaak te laten werken in kleine groepen (bijvoorbeeld bij activiteiten), geven we kinderen de kans om elkaar goed te leren kennen.

Overige pedagogische kwaliteitseisen.

In dit hoofdstuk: extra aspecten van het pedagogisch beleid, conform de eisen in de Wet Kinderopvang en Jeugdwet

Activiteiten waarbij de basisgroep verlaten wordt

Op onze vestiging verlaten de kinderen soms de basisgroep.

De eigen basisgroep is voor kinderen een veilige basis. Vanuit veiligheid en vertrouwen willen kinderen hun wereld vergroten en ervaren wat er achter de vertrouwde deur gebeurt. Door soms de basisgroep te verlaten, krijgen kinderen meer ruimte om op ontdekkingstocht te gaan of te spelen met andere kinderen. Bij Kluppluz Maximiliaanstraat brengen we een bezoek aan de speeltuin in de buurt, wandelen we naar het park voor een picknick, of nemen we deel aan vakantieactiviteiten georganiseerd door *Wij zijn JONG*. Ook tijdens het opsplitsen van activiteiten binnen het gebouw verlaten kinderen soms de basisgroep.

Dit wordt als volgt geregeld:

Bij activiteiten in en rondom het gebouw gebeurt dit altijd in overleg tussen pedagogisch professionals en kinderen. Kinderen maken hun keuze zichtbaar via een pictogram op het planbord. Wanneer een activiteit plaatsvindt in een andere ruimte dan de eigen basisgroep, is er altijd een pedagogisch professional van de groep aanwezig. In sommige gevallen kan een stagiaire meegaan, mits deze onder toezicht staat van een pedagogisch professional. Toezicht betekent dat de professional regelmatig komt kijken.

Het spelen in een andere ruimte is vrijblijvend: kinderen mogen hier gebruik van maken zodra zij zich daar vrij genoeg voor voelen. Bij activiteiten buiten het gebouw gaat er altijd minimaal één pedagogisch professional mee. In uitzonderlijke gevallen mogen kinderen zelfstandig naar buiten, mits ouders hiervoor schriftelijk toestemming hebben gegeven via een akkoordverklaring. Dit gebeurt alleen wanneer het aantal kinderen op de groep dit toelaat én het kind, op dat moment, in staat is om zelfstandig en veilig te spelen. De pedagogisch professional beoordeelt per situatie of dit verantwoord is. De groepstelefoon gaat altijd mee met de pedagogisch professional die de basisgroep verlaat, zodat bereikbaarheid en veiligheid gewaarborgd zijn. Ook dragen kinderen en pedagogisch professionals bij uitstapjes buiten de locatie een herkenbaar hesje van KluppluZ, zodat in het openbaar direct zichtbaar is dat wij onderdeel zijn van een georganiseerde en begeleide activiteit.

Op deze manier bieden we kinderen de ruimte om hun wereld te vergroten, terwijl we hun veiligheid, welzijn en pedagogische begeleiding blijven waarborgen.

Extra opvang afnemen

Ouders hebben bij ons **geen** mogelijkheid voor het afnemen van extra opvang.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Volgens de Wet Kinderopvang moet er per vestiging vijftig uur per jaar beschikbaar zijn voor pedagogisch beleid en tien uur per fte voor coaching. De pedagogisch beleidsuren zijn bestemd voor de totstandkoming en uitvoering van beleidsvoornemens (zie 'Pedagogische kwaliteit, onze focus voor het komende jaar'). De coachingsuren worden ingezet om pedagogisch professionals te coachen bij hun werkzaamheden. De concrete inzet van de pedagogisch beleidsmedewerker en coach wordt binnen KluppluZ uitgevoerd door de zorgcoördinator.

De gebiedsmanager van de vestiging en de zorgcoördinator (pedagogisch coach van de vestiging) zijn, in actieve samenwerking met de pedagogisch professionals, samen verantwoordelijk voor de bewaking en innovatie van het pedagogisch klimaat op de groepen binnen de vestiging.

De rol van de gebiedsmanager hierin is als volgt:

Implementatie van de pedagogische beleidsvoornemens op eigen vestiging, bijvoorbeeld:

- Bespreken van het pedagogisch beleid met ouders en het klantpanel
- Zorg dragen voor implementatie van nieuwe wet- en regelgeving.
- Zorg dragen voor implementatie van nieuwe werkinstructies.
- Implementatie van het kindvolgsysteem.

De rol van pedagogisch coach wordt bij KluppluZ ingevuld en uitgevoerd door de zorgcoördinator:

- Medewerkers en teams op de werkplek coachen in hun pedagogische ontwikkeling. Bijvoorbeeld tijdens gerichte kind- en groepsobservaties of (on)geplande vestigingsbezoeken.
- Pedagogisch klimaat in beeld brengen met behulp van de methode Pedagogiek in Beeld waarin twee domeinen van het pedagogisch klimaat in beeld worden gebracht.
- Een actieve bijdrage leveren als voorloper van pedagogische veranderingsprocessen. Bewaken van de pedagogische kwaliteit door evaluaties en tussentijdse bijstellingen.
- Begeleiding bieden aan en meedenken met medewerkers bij de bijeenkomsten van de kindbesprekingen.
- Zorg dragen voor de juiste randvoorwaarden voor de intervisiebijeenkomsten van de medewerkers.
- De kwaliteit van het pedagogisch klimaat bewaken en dit bespreken met de leidinggevende. Dit doet de zorgcoördinator samen met de gebiedsmanager en de pedagogisch medewerkers.
- Actieve bijdrage leveren aan pedagogische veranderingsprocessen tijdens kindbesprekingen en LPO's en RPO's (Regionaal- en Locatie Pedagogisch Overleg).
- Bewustwording creëren om positief en actief bij te dragen aan inclusief werken tijdens observaties, vestigingsbezoeken, kindbesprekingen tijdens LPO's en RPO's.
- Begeleiding van en meedenken met medewerkers in werkoverleg met de doorontwikkeling van het Pedagogisch Kompas en met de voortdurende vertaling van de aanpakfactoren naar het praktisch handelen.
- Coaching van individuele pedagogisch professionals bij het vormgeven van de mentortaken voor de individuele kinderen.

Iedere vestiging heeft per jaar 4 keer een regionaal pedagogisch overleg (RPO). Deze bijeenkomsten zijn ieder 2 uur, dus in totaal 8 uur, onder leiding van de zorgcoördinator. Ook heeft een vestiging 5 keer per jaar een Locatie Pedagogisch Overleg (LPO) waarin o.a. kindbesprekingen aan bod komen. Deze overleggen zijn 2 uur, dus in totaal 10 uur, onder leiding van de zorgcoördinator.

Dan is er daarnaast nog 2 uur vrij te besteden voor pedagogisch overleg of advies. Aan iedere vestiging is een zorgcoördinator gekoppeld voor minimaal 5 uur per week en een gebiedsmanager voor 6 uur per week.

Op locatie Maximiliaanstraat is in totaal 3,2 FTE aan pedagogisch professionals werkzaam. Conform de Wet kinderopvang en het Besluit kwaliteit kinderopvang heeft iedere pedagogisch professional recht op 10 uur pedagogische coaching per fte per jaar. Dit betekent dat deze locatie op jaarbasis recht heeft op **32 uur pedagogische coaching**.

Daarnaast heeft de locatie op grond van de wetgeving recht op inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker. Voor locatie Maximiliaanstraat bedraagt dit **50 uur per jaar**.

Opleidingsplan

Pedagogisch professionals moeten hun kennis en -vaardigheden jaarlijks onderhouden. We stellen ieder jaar een opleidingsplan op en voeren dat uit. Na afloop evalueren we het plan, de uitvoering en de behaalde doelstellingen. Het gaat om de volgende onderwerpen:

In **2026** staan de volgende opleidingen bij KluppluZ centraal:

- Vaktaal Engels
- Pedagogisch Kompas
- Vlaggensysteem
- Beroepsethiek deel 1
- Beroepsethiek deel 2
- Gesprekstechnieken
- Effectief rapporteren
- Kinder-EHBO en BHV
- Gebaar met het kind

Bijzonderheden van onze vestiging en gemeentelijke eisen

- Voor ieder kind is een SMART geformuleerd begeleidingsplan verplicht. Elk kind binnen KluppluZ Maximiliaanstraat heeft een individueel begeleidingsplan met concrete, meetbare doelen. Deze doelen worden opgesteld in overleg met ouders en iedere zes maanden of jaarlijks geëvalueerd. De voortgang wordt vastgelegd in Carefriend en besproken in evaluatiegesprekken.
- Focus op zowel kind als gezin. Onze begeleiding is gericht op de ontwikkeling van het kind én het ontlasten van het gezin. Naschoolse groepsbegeleiding kan worden ingezet als aanvulling op de thuissituatie, wanneer er sprake is van ondersteuningsbehoefte binnen het gezinssysteem.
- Consultatie met een orthopedagoog en betrokkenheid van gedragswetenschapper waar gewenst.
- BKR is 1 op 4 maar deze mag via gemeentelijke afspraken ook 1 op 5 zijn. Bij KluppluZ Maximiliaanstraat hanteren wij momenteel een BKR van 1 pedagogisch professional op 4 kinderen.
- Methodisch werken is verplicht. Wij werken vanuit het Pedagogisch Kompas van Wij zijn JONG. Aanvullend maken wij gebruik van methodieken zoals Geef me de 5, Nederlands met

Gebaren (NmG), en andere hulpmiddelen gericht op sociaal-emotionele ontwikkeling, structuur en communicatie. De inzet van methodieken wordt afgestemd op de individuele behoeften en begeleidingsdoelen van het kind.

- Gekwalificeerd personeel volgens de gemeentelijke eisen. Alle medewerkers zijn hbo-geschoold.
- Afspraken in het gemeentelijk inkoopcontract zijn leidend. De inhoud van het inkoopcontract met de gemeente vormt het kader voor onze werkzaamheden, rapportageverplichtingen en kwaliteitsborging.
- Evaluatie van de begeleiding bij KluppluZ Maximiliaanstraat. Iedere zes maanden of jaarlijks wordt geëvalueerd of de inzet van KluppluZ, naschoolse groepsbegeleiding, nog passend en noodzakelijk is. Dit gebeurt in overleg met ouders, verwijzer en betrokken professionals.

Bijlage 1.

De ontwikkelingsgebieden op een rij

De ontwikkelgebieden binnen ons pedagogisch kompas

Binnen onze opvang staan acht ontwikkelingsgebieden centraal. Kinderen ervaren deze gebieden in samenhang, waarbij elk gebied afzonderlijk te onderscheiden is, maar tegelijkertijd beïnvloed wordt door de andere, en zelf ook weer invloed uitoefent op de andere. De onderlinge wisselwerking zorgt voor een rijke evenwichtige ontwikkeling.

Met de vier pijlers van het pedagogisch kompas laten wij de kinderen de verschillende ontwikkelingsgebieden ervaren.

1. De sociaal-emotionele ontwikkeling.

De emotionele ontwikkeling van kinderen begint bij het ervaren van veiligheid en welbevinden. Vanuit deze basis ontwikkelen zij vertrouwen in zichzelf en in anderen. Vertrouwen in zichzelf stimuleert nieuwsgierigheid en de wil om te ontdekken en te onderzoeken. Vertrouwen in de ander zorgt ervoor dat kinderen durven te leunen op anderen wanneer dat nodig is en troost en aanmoediging kunnen ontvangen.

De sociale ontwikkeling begint met samenzijn en samen spelen – van naast elkaar spelen, naar met elkaar spelen, tot daadwerkelijk samenwerken binnen het spel. Ze overleggen, geven elkaar de ruimte (beurtwisseling) en vullen elkaar aan. Ze oefenen met het opstellen van gezamenlijke regels, het nakomen van afspraken en het oplossen van conflicten. Tijdens deze interacties ervaren ze verschillende emoties. Hoe voelt het als iets lukt? Hoe is het om te winnen? Maar ook: hoe ga je om met teleurstelling of verlies? Wat doe je als een ander verdrietig of boos is? En hoe kun je daarmee omgaan? Vanuit vertrouwen ontwikkelen zij veerkracht, leren ze omgaan met zichzelf en met anderen en geven ze verder vorm aan hun identiteit.

2. De motorische ontwikkeling

Bij de motorische ontwikkeling gaat het over de grote en de kleine motoriek. Het is het proces waarin kinderen hun lichaam leren coördineren en beheersen, van grote bewegingen tot kleine, precieze handelingen. De grote motoriek ontwikkelt zich van het pakken van je voetje, naar omrollen, kruipen, staan en lopen, een bal rollen, klimmen, fietsen, dansen, voetballen, turnen en rennen. De kleine motoriek richt zich op de kleinere en meer precieze bewegingen. Kinderen oefenen met strepen zetten met een kwast, een autootje laten rijden, een trein aan elkaar koppelen, bouwen met fijne materialen, schrijven, fluiten, puzzelen en rijgen. En ook door ritsen en knopen sluiten, veters strikken, scheuren, knippen, vouwen en tekenen.

3. De taalontwikkeling

De taalontwikkeling begint vanaf het allereerste begin met horen, kijken, lachen en huilen, brabbelen. Vanuit deze eerste communicatie groeit de taalontwikkeling naar luisteren, praten en gesprekken voeren. Kinderen oefenen de hele dag. Leren constant nieuwe woorden. Taal gaat ook over rijmen, verhalen maken, gedichtjes bedenken, en vaardigheden als lezen, schrijven en het begrijpen van steeds ingewikkeldere en abstractere informatie. Bij taal wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen de passieve en actieve taalvaardigheid. Bij de passieve gaat het om het begrijpen van taal: het kunnen volgen van dialogen, opdrachten, liedjes,

verhalen, toneelstukjes en filmpjes. Kinderen leren luisteren met aandacht en betekenis geven aan wat ze horen of zien.

Bij actieve taalvaardigheid gaat het over de beheersing van taal als 'instrument' om iets wat je ervaart, voelt of denkt tot uitdrukking te brengen. Kinderen oefenen met zelf spreken, vragen stellen, meningen geven, verhalen vertellen en informatie delen. Ze leren hoe taal werkt, hoe zinnen zijn opgebouwd en hoe ze hun gedachten kunnen ordenen en overbrengen.

4. De rekenontwikkeling

Ook de rekenontwikkeling begint spelenderwijs. Kinderen ontdekken de wiskundige wereld om zich heen via hun lichaam en zintuigen. Van 'daar pas ik wel tussen' naar meten van de hoogte, breedte en diepte. Van rekening houden met één eigenschap tegelijk naar rekening houden met meer eigenschappen. Van willekeurig tellen van de getallen 1, 2, 7, 5, 10 naar het uitrekenen van $4 \times 12 = 48$. Van drie blokken op elkaar zetten naar werken vanuit een bouwtekening tot er een kasteel staat. Van verschil voelen tussen zacht, hard, nat, droog, licht en zwaar naar onderscheid maken tussen kleuren, vormen, structuren, hoeveelheden, etc. Rekenen is veelzijdig. Het gaat over sorteren en ordenen (zacht-hard, dik-dun, rood-groen, ruw-zacht etc.) patronen zien en maken (kralenketting, mozaïek), spelen met getallen, ruimte ervaren en ermee bouwen of tekenen, wegen, meten en vergelijken. En het besef van tijd (dagen, weken, seconden, snel-langzaam) en ritme (melodische en ritmische muziek).

5. De creatieve en expressieve ontwikkeling

Deze ontwikkeling begint bij de zintuigen, het waarnemen van smaken, geluiden, muziek, beelden en bewegingen, het voelen van diverse soorten materialen. Kinderen luisteren, kijken en ervaren, en zetten deze indrukken om in eigen expressies. Bij de creatieve en expressieve ontwikkeling ontdekken kinderen hoe ze hun gevoelens, gedachten, ideeën en ervaringen kunnen verbeelden of verklanken. De creatieve en expressieve ontwikkeling is heel gevarieerd: zingen, muziek, bewegen of dansen, tekenen, schilderen, kleien, grafische vormgeving. En ook over het bedenken van creatieve oplossingen, nieuwe verbanden zien, risico's inschatten en fouten te zien als leermogelijkheid. Kinderen experimenteren met klanken, kleuren, ritmes, melodieën, bewegingen, ideeën en leren hoe ze met kleur, lijn, vorm, structuur en ruimte iets kunnen uitdrukken.

6. De morele ontwikkeling

Deze ontwikkeling begint bij het voelen dat je erbij hoort en dat je wordt geliefd en gewaardeerd om wie je bent. Vanuit deze veiligheid en verbondenheid ontwikkelen kinderen een gevoel voor goed en kwaad, en leren ze nadenken over wat mag en niet mag – en waarom. Ze ontdekken dat hun gedrag invloed heeft op anderen. Ze leren verschillen tussen mensen herkennen en respecteren. Als ik mag zijn wie ik ben, mag jij zijn wie jij bent. Stap voor stap ontwikkelt zich het vermogen om zich te verplaatsen in de gevoelens, gedachten en situaties van anderen. Kinderen leren empathie te tonen en verbondenheid te ervaren én te bieden. Kinderen gaan sociale regels en normen begrijpen, zoals eerlijkheid, rechtvaardigheid, verantwoordelijkheid en zorg voor elkaar. Ze oefenen met morele keuzes, conflicten oplossen, en rekening houden met anderen. Ze merken dat democratisch samenleven vraagt om wederzijds respect en samenwerking. Daarbij ontwikkelen kinderen ideeën over hoe ze naar de wereld en mensen kijken, met wie ze zich identificeren en wat het betekent om een 'goed' mens te zijn.

7. De cognitieve ontwikkeling

Deze ontwikkeling begint bij doen, ervaren en ontdekken. Kinderen leren door zelfstandig en samen met anderen te handelen, te onderzoeken en oplossingen te bedenken, met alles wat ze in hun omgeving tegenkomen. Dit begint bij baby's willekeurig. Gaandeweg (met de kennis en ervaringen die een kind steeds opdoet) wordt dit meer doel- en uiteindelijk resultaatgericht. De nieuwe kennis en vaardigheden worden door jonge kinderen vooral nog vanuit eigen perspectief ervaren. Als kinderen ouder worden breiden de manieren van ontwikkelen en leren zich uit. Hun toenemend denkvermogen zorgt ervoor dat ze niet alles meer hoeven uit te vinden door het zelf te doen. Het denken wordt door de jaren heen steeds logischer en er worden meer verbanden gelegd. Kinderen zoeken steeds meer gericht naar bepaalde kennis en vaardigheden. Daarbij zijn ze steeds beter in staat om zaken vanuit verschillende perspectieven te bekijken. Ze ontwikkelen steeds meer concrete kennis over mensen, dieren, natuur en techniek, en maken geleidelijk de stap naar het begrijpen van abstracte begrippen en filosofische vragen. Ze raken vertrouwd met de fysische wereld – van een zandkorrel tot een sterrenstelsel – en leren hoe voorwerpen zich gedragen in verschillende situaties. Bijvoorbeeld: wat gebeurt er als je water op papier giet, of hoe een bal zal rollen afhankelijk van de ondergrond en kracht. Kinderen leren ook de effecten van hun handelingen voorspellen. Ze ontdekken hoe dingen werken, hoe ze iets kunnen maken of veranderen, en hoe ze informatie kunnen gebruiken om tot nieuwe inzichten te komen. In deze ontwikkeling speelt ook technologie en digitalisering een steeds grotere rol. Kinderen raken vertrouwd met technische en digitale middelen en toepassingen.

8. Zelfsturing en ondernemingszin

1. Ook deze ontwikkeling begint bij het willekeurig exploreren van de omgeving. Kinderen proberen uit, ontdekken en ervaren. Gaandeweg leren ze bewust keuzes te maken in hun spel en activiteiten: ze weten wat ze willen, nemen initiatief en zetten stappen om hun doelen te bereiken. Ze ontwikkelen wilskracht en leren doelen stellen, keuzes maken en gericht handelen. Ze bedenken scenario's voor acties, kunnen afstand nemen van een situatie en reflecteren op hun ervaringen. Zo leren van wat goed ging én van wat beter kan. Kinderen leren omgaan met moeilijkheden en obstakels. Ze ontwikkelen doorzettingsvermogen, flexibiliteit en het vermogen om problemen op te lossen. Ze ontdekken dat fouten maken erbij hoort en dat je met creativiteit en doorzettingsvermogen nieuwe oplossingen kunt vinden.

Bijlage 2.

Activiteiten domeinen

Binnen Wij Zijn JONG werken we met verschillende domeinen om ervoor te zorgen dat er een gevarieerd en afwisselen activiteiten aanbod is. Een kind ontwikkelt zich op diverse gebieden. Door het gebruik van verschillende domeinen kunnen wij activiteiten aanbieden die alle ontwikkelgebieden van kinderen aanraken. Hierdoor kunnen wij de ontwikkeling van kinderen optimaal stimuleren. Dit doen we samen, in een rijke en uitdagende omgeving, met ruimte voor eigen initiatief en altijd in dialoog. Daarnaast verhogen activiteiten de betrokkenheid en het welbevinden van kinderen. Om een gevarieerd keuze-aanbod te organiseren voor kinderen, maken we gebruik van zes domeinen.

Beleef

Buitenspelen is voor kinderen een kans om de omgeving te verkennen en avonturen te beleven. Het kind kan zijn fysieke grenzen testen, zich uiten, zijn zelfvertrouwen opbouwen en in de natuur spelen. Als kinderen buiten zijn, hebben ze meer ruimte en vrijheid voor grotere bewegingen zoals rennen, springen en gooien. Dergelijke lichamelijke activiteiten zijn goed voor de gezondheid, conditie en lichamelijke ontwikkeling van kinderen.

Beweeg

Voldoende bewegen is essentieel voor een gezond leven. Plezier beleven aan bewegen is het allerbelangrijkste voor het jonge kind. We proberen dit zo laagdrempelig mogelijk aan te bieden in ons dagelijkse programma. Regelmatig bewegen is namelijk belangrijk voor de gezondheid en goede ontwikkeling van kinderen.

Ontmoet

Wie ben jij? Wat kan ik van jou leren? Wij stimuleren kinderen om anderen te ontmoeten. Zich met hen te verbinden, krachten te bundelen; binnen en buiten hun groep. Want door andere mensen te ontmoeten en samen te vieren, ontdek je beter wie je zelf bent en wat jouw plekje op de wereld is. Zo kun je in de toekomst met zelfvertrouwen de keuzes maken die horen bij het leven.

Click

De ontwikkeling op het digitale vlak gaat enorm snel en overal kom je in aanraking met media. Door samen digitale spellen te spelen, ontwikkelen kinderen hun sociale en communicatievaardigheden. Ze leren samenwerken, kritisch denken en problemen oplossen.

Experimenteer

Spelenderwijs ontdekken kinderen hun technische vaardigheden. We stimuleren en moedigen de onderzoekende en ontwerpende houding van kinderen aan. Kinderen gaan zo creatief denken en innoveren, vernieuwende oplossingen verzinnen, kansen zien en originele ideeën bedenken.

Maak

Kunst, theater en muziek zijn creatieve uitdrukkingen van ervaringen, emoties en andere kwaliteiten. Via dit domein laten we kinderen kennismaken met deze verschillende disciplines. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van creativiteit en expressie bij kinderen.

Bijlage 3.

Overzicht formulieren pedagogisch werkplan

- Formulier overzicht professionals in opleiding, stagiairs
- Formulier Inzet pedagogisch beleidsmedewerker en coach
- Formulier overzicht jaarlijkse coaching en opleiding
- Begeleidingsplan (in Carefriend)
- Jaarkalender P&K vestigingen

Bijlage 4.

Begrippenlijst

Bso

Buitenschoolse opvang. De naschoolse opvang.

LRK-nummer

Unieke registratienummer voor iedere kinderopvang vestiging. Dit nummer is opgenomen in het Landelijke Register Kinderopvang.

Beroepskracht-kindratio (BKR)

De verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal kinderen in de groep.

Bijlage 5.

Gebruikte literatuur

Boonstra, M. & IJ. Jepma (2016). *Lerenderwijs. Samenwerken aan pedagogische kwaliteit in de kinderopvang*, Springer Media B.V.

De Bruin, C. (2004). *Geef me de vijf*. Graviant Publisher, Doetinchem.

Fukkink, R., redactie (2017). *Pedagogisch curriculum voor het jonge kind in de kinderopvang*. BKK. Bohn Stafleu van Loghum, Houten.

GGD GHOR Nederland & Nederlands Jeugdinstituut (NJI), *Veldinstrument observatie pedagogische praktijk kindercentra en peuterspeelzalen december, 2014* Utrecht.

Hoex, J., (2010). *Een solide basis voor positief jeugdbeleid*. Nederlands Jeugdinstituut.

ISSA, VBJK, Mutant (2016) *Europees kader voor kwaliteit (*Nederlandse samenvatting)* - European Quality Framework ECEC/ EQF.

Keulen, van, A., Leseman, P., Wanningen, K. & Kool, C. (2015). *Kwaliteitskader voor educatie van het jonge kind*. Nuvoorlater.nl

Keulen, A. van & E. Singer (2012), *Samen verschillend. Pedagogisch kader diversiteit in kindercentra 0-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Laevers, F., Silkens, K., & Declercq, B. (2020). *Ervaringsgericht werken in de voorschoolse kinderopvang*. Lannoo.

Laevers, F., Buyse, E., Daems, M. Declercq, B. (2016). *Welbevinden en Betrokkenheid als toetsstenen voor kwaliteit in de kinderopvang* (Uitgave kennisdossier kinderopvang BKK). Utrecht: BKK.

Landelijk Pedagogenplatform Kindercentra (2017). *Bouwstenen voor een pedagogisch kwaliteitskader Kinderopvang*.

Leseman, P., Veen, A. redactie (2016). *Ontwikkeling van kinderen en relatie met kwaliteit voorschoolse instellingen. Resultaten uit het pre-COOL cohortonderzoek*. Kohnstamm Instituut.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2009). *De NCKO kwaliteitsmonitor*. SWP.

Nederlands Consortium Kinderopvang Onderzoek. (2012). *De kwaliteitsmonitor BSO*. SWP Amsterdam.

Riksen -Walraven, M. (2000). *Tijd voor kwaliteit in de kinderopvang*. Vossiuspers AUP, Amsterdam.

Schreuder, L., M. Boogaard, R. Fukkink & J. Hoex (2011), *Pedagogisch kader kindercentra 4-13 jaar*. Reed Business, Amsterdam.

Singer, E., & De Haan, D. (2021)). *Speels, liefdevol en vakkundig*. SWP.

Singer, E. & L. Kleerekoper (2009), *Pedagogisch kader kindercentra 0-4 jaar*. Elsevier gezondheidszorg, Maarssen.

Singer, E., Van Keulen, A., Saiz, A. B., & Roetman, A. (2012). *Samen verschillend*. Reed Business Education.

Strik, A., Schoemaker, J., (2018) *Interactievaardigheden. Een kindvolgende benadering*. Bon Stafleu van Loghum, Houten.